

Mfv.II.10.727/2013/6.szám

A Kúria a Radnay és Virág Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Radnay Eszter ügyvéd) által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen prémium megfizetése iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 21.M.4386/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.637.772/2012/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.637.772/2012/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint és 2700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. február 25-étől állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperes jogelődjénél, az ... Társadalmi Közhasznú Társaságnál. 2009. július 1-jétől a ... Igazgatóság HR vezetői munkakörében dolgozott az alperesnél.

Az alperes 2010. április 16-án 2010. év vonatkozásában 1.680.000 forint összegű prémiumot tűzött ki, amelynek kifizetésére a prémiumkitűzés II. pontja szerint legalább két részletben került volna sor. Az első kifizetés összege független volt a teljesülés mértékétől azzal, hogy az nem lehetett több, mint időarányosan számított 2010. július 16-áig esedékes összeg. A prémium teljes összege 2011. január 10-én lett volna esedékes. A prémiumkitűzés első pontjában meghatározottak szerint „az éves prémium 100 %-a gazdasági célok teljesítéséhez kötődik:

Az éves prémium 100 %-a a kft. egészére vonatkozó üzleti tervben

meghatározott:

- üzemi, üzleti tevékenység eredménye,
- pénzügyi műveletek eredménye,
- szokásos vállalkozási eredmény teljesítéséhez, illetve túlteljesítéséhez kötődik.

Az alperes a felperes részére 2010. július 6-áig időarányosan esedékes 840.000 forint összeget előleg címén fizette meg.

A prémiumkitűzésben meghatározott követelmények maradéktalanul teljesültek.

A felperes a 2010. december 17-én közölt rendes felmondással megszüntette az alperesnél fennálló munkaviszonyát, egyben a harminc napos felmondási idejére járó munkabérének és a prémiumösszeg még ki nem fizetett részének megfizetésére kérte az alperest.

Az alperes a 2010. december 21-én közölt válaszában megtagadta a prémium még fennmaradó részének a kifizetését arra hivatkozással, hogy a prémiumkitűzés nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, illetőleg nem volt összhangban a teljesítményértékelés folyamatára irányuló eljárás rendelkezéseivel.

A felperes a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál előterjesztett keresetében a ki nem fizetett prémium jogcímén 840.000 forint és ezen összeg kamatai, továbbá perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, továbbá a prémiumkitűzés semmisségére történő hivatkozással viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben a már kifizetett 840.000 forint prémiumelőleg visszafizetése, továbbá a felperes perköltségben történő marasztalása iránt.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 21.M.4386/2011/10. számú ítéletével kötelezte az alperest 840.000 forint prémium és ezen összeg 2011. január 11-től járó kamatai, valamint perköltség megfizetésére, az alperes viszontkeresetét elutasította.

Az ítélete indokolásában megállapította, hogy a prémium a munkáltató mérlegelési körébe tartozó kérdés, mert nincs olyan kötelező érvényű jogszabályi rendelkezés, amelyet a munkáltatónak követnie kellene, ezért saját hatáskörében és belátása szerint rögzítheti annak feltételrendszerét. Konkrét jogszabályi előírások hiányában pedig nem kizárt annak a lehetősége, hogy a munkavállaló teljesítménye az egész részeként, azaz a társaság teljesítményén keresztül kapjon értékelést és jutalmazást. Önmagában a munkáltató

azon értékelése, hogy a prémiumkitűzés számára kedvezőtlen feltételeket tartalmazott, nem teszi a kitűzést jogellenessé.

Az alperes 2009. október 27-én kelt alapító okirata szerint a munkavállalók tekintetében a munkáltatói jogokat az ügyvezető gyakorolja, aki az alapító okirat 8.2.1. pontja szerint a prémiumkikötéssel kapcsolatos időszakban minden kétséget kizáróan jogosult volt a prémiumkitűzésre.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mivel a támadott prémiumkitűzésben nem szerepelt olyan kikötés, amely a társadalom rosszallását váltotta volna ki, egyedüli célja a munkavállaló teljesítményösztönzése volt, a kitűzés nem ütközött jóerkölcshöz. Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak azt az alperesi érvelést sem, hogy a prémium által a felperes többlet tevékenység kifejtése nélkül részesült a nyereségből. Az alperes maga is állította a perben, hogy a prémiumkitűzés olyan módon lett megfogalmazva, hogy az adott munkavállalók egyes egyedi tevékenysége nem mérhető. Egyedül az számszerűsíthető és adatokkal alátámasztható, hogy a munkáltató a prémiumidőszakban kitűzött céljának megfelelően nyereséges volt, amely valamennyi munkavállaló teljesítményére visszavezethető, tényleges és valóságos teljesítmény eredménye. A plusz tevékenység tehát megvalósult, nem egy adott munkavállalóhoz, hanem a munkavállalók összességéhez kötötte.

A bíróság a felek által rögzített 560.000 forintos személyi alapbérhez mérten nem találta feltűnően aránytalannak a három havi munkabérnek megfelelő prémium összegét sem, ezért a szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékaránytalanság mint megtámadási ok sem volt megállapítható. Az ítélet indokolása szerint alaptalan az az alperesi érvelés is, hogy a 2009. február 25-én létrejött munkaszerződés 6. pontja, valamint a 2009. július 28-ai módosításának 4. pontja alapján a munkáltató a munkaszerződésben kikötött visszavonási jogával élt. A munkáltató ugyanis nem vonhatja vissza a munkavállalóval közölt olyan prémiumfeladatot, amelynek teljesítését a munkavállaló már megkezdte. Mindezekből következően a munkaügyi bíróság megállapította, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely alapján a prémiumkitűzés jogszabályellenessége megállapítható lenne, az alperes prémiumkitűzése nyilatkozatának eredményes megtámadása, valamint a semmissége hiányában érvényes és jogszerű.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az 55.Mf.637.772/2012/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az illetékre hozott döntés kivételével - annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta, az illeték tekintetében megváltoztatta azzal, hogy az eljárás illetékét az alperes helyett az állam viseli.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új, a felperes keresetét teljes mértékben elutasító határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert nem tért ki a bizonyítékok teljes körű értékelésére és nem indokolta az egyes bizonyítékok elfogadását, illetőleg elutasítását, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása logikai ellentmondásokat is tartalmaz. Mivel a felperes prémiumkitűzése olyan előre tudottan teljesülő és a felperes tevékenységével semmilyen közvetlen kapcsolatban nem álló célokat tartalmazott, amelyek teljesülése a felperes munkavégzésétől független volt, annak kifizetése, sőt, annak kitűzése is a jóerkölcsebe ütközött.

Az alperes álláspontja szerint a prémium kitűzése ellentétes a közhasznú tevékenységet végző szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 14. §-ával, amely a közhasznú társaságoknak tiltja az eredmény felosztását, miután a prémium kifizetésére csak az alperes nyereségéből kerülhetett sor. A jogszabályba ütközés folytán a prémiumkitűzés az Mt. 8. § (1) bekezdésbe és a Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütközően semmis.

Az alperesi érvelés szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdésében és a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a prémiumkitűzésben foglalt többlet tevékenység megvalósult. Nem állapítható meg az elsőfokú ítélet indokolásából, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást, ugyanis a kitűzött prémium amellet, hogy jogellenesen került kitűzésre, többlet tevékenységet nem írt elő, így annak megvalósítása a munkavállaló részéről eleve lehetetlen volt. Annak bizonyítása, hogy a felperes a kitűzött cél eléréséhez szükséges többlet tevékenységet teljesítette, a Pp. 3. § (3) és 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte volna, amelynek azonban nem tett eleget.

Az alperes szerint jogsértő az elsőfokú bíróság ítélete azért is, mert az eljárás során nem vizsgálta a prémium kitűzés tényleges megvalósulását, holott azt az alperes érdemi ellenkérelmében vitatta. A munkaügyi bíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a 2010. évre vonatkozó prémiumkitűzés 2010. április 16-án történt, tehát a célkitűzésekor már több mint negyedév eltelt a prémiummal érintett évből, vagyis előre lehetett tudni, hogy a kitűzött célok megvalósulnak, illetve lehet, hogy addigra meg is valósultak. Mindezek alapján a célkitűzés jóerkölcsebe ütközött.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt is panaszolta, hogy a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 21.M.4386/2011/12. számú végzésében,

illetve a Fővárosi Törvényszék az 55.Mf.639.147/2012/3. számú végzésében elutasította a 2012. július 24-én előterjesztett igazolási kérelmét, amelyben azt panaszolta, hogy az alperes részére megküldött levél nem tartalmazta a 2012. június 26. napjára szóló tárgyalási idézést.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási perköltségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) a felülvizsgálati eljárásban a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azok felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes mérlegelése valósíthat meg [Pp.206.§ (1) bekezdés, 221.§ (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.].

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértésére avval összefüggésben, hogy a felperes tevékenysége semmilyen közvetlen kapcsolatban nem állt a prémiumkitűzésben foglaltakkal. A prémium a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) által nem szabályozott, olyan ösztönző juttatásnak tekinthető, amelynek kifizetési feltételét a munkáltató egyoldalúan vagy a munkaszerződésben és/vagy a prémiumkitűzésben határozhatja meg. Mivel a bírói gyakorlat alapján a munkaszerződésben vállalt prémiumra a munkavállaló a tényleges feladatkitűzés hiányában is jogosult (BH.1997.257.), nem ütközik a jóerkölcsebe az olyan prémiumkitűzés sem, amely nem az adott személy, hanem a munkavállalói kollektíva együttes teljesítményéhez és a meghatározott eredmény eléréséhez köti a többlet juttatás kifizetését. Mivel a felperes a díjazott időszakban a munkaszervezet tagjaként dolgozott, ezért teljesítménye hozzájárult a kitűzött cél eléréséhez.

Az alperes megalapozatlanul hivatkozott a közhasznú tevékenységet végző szervezetekről szóló 1997. évi CXXVI. törvény 14. §-ának megsértésére is, amely tiltja a gazdálkodás során elért eredmény felosztását. Egy társaság eredménye - az összes bevétel csökkentve az összes kiadással - minden esetben a kiadásként könyvelt bérköltséget is tartalmazza, ezért fogalmilag kizárt, hogy a prémium az eredmény terhére kerüljön kifizetésre. Ebből következően a prémium kiírása nem ütközött jogszabályba, annak semmissége az

Mt. 8. §-a alapján nem volt megállapítható.

Az alperes a megelőző eljárás során nem bizonyította, hogy a kitűzésben foglalt eredmények nem teljesültek, annak pedig nem volt jelentősége, hogy a prémium kitűzése csak 2010. április 16-án, az év első negyedévének lezárását követően történt, mert a tárgyévi lezárásáig erre a munkáltató mérlegelési jogkörében tartozóan bármikor sor kerülhetett.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát lehet a Kúriától kérni. Mivel a felperes igazolási kérelmének elutasítása az ügy érdemében hozott határozatnak nem minősült, e tárgyban felülvizsgálati kérelem előterjesztésének sem volt helye, az eljárás során pedig az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértés nem történt.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Az alperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam terhén marad.

Budapest, 2014. május 7.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő